

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ ลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 427 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือ

ลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และยึดกรอบแนวปฏิบัติงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยงานนิเทศงานวิชาการ 8 งาน คือ งานหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร งานการจัดการเรียนการสอน งานนิเทศการสอนในชั้นเรียน งานการจัดการนิเทศงานวิชาการ งานวัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน งานห้องสมุด งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร งานประเมินผลการจัดการนิเทศงานวิชาการ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่ง โดยนำปัญหาเหล่านั้นมา กำหนดเป็นกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม แล้วนำไปพิจารณาตรวจแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยคำถามซึ่งเกี่ยวกับเพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ที่เคยผ่านการฝึกอบรมด้านการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด จำนวน 30 ข้อ ซึ่งครอบคลุมการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนทั้ง 8 งาน (รายละเอียดของเครื่องมือปรากฏในภาคผนวก)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นแบบประมาณค่าและปลายเปิด จำนวน 60 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จากนั้นส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 427 โรงเรียน และให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับจะมีชื่อผู้วิจัยไว้ด้านหลังพร้อมติดแสตมป์ เพื่อความสะดวกในการส่งกลับคืน ส่วนในบางโรงเรียนผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้ด้วยตนเอง และให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์

แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 427 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 381 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 89.23 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.25 รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์

กลุ่มประชากร	ส่งไป	ได้คืน		สมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	427	381	89.23	364	85.25

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดย ดร.มิลินทร์ สาภาเงิน เป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบ ความเรียบร้อย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ในส่วนที่เป็นลักษณะปลายเปิด วิเคราะห์โดยการรวบรวมวิธีการปฏิบัติ นำมาแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละ พร้อมทั้งนำเสนอ ตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ ข้อมูลดังกล่าว ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเป็นช่วง ๆ ดังนี้

ช่วงคะแนน	0.00 - 0.49	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาใด ๆ
ช่วงคะแนน	0.50 - 1.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน	1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
ช่วงคะแนน	2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีปัญหามาก
ช่วงคะแนน	3.50 - 4.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด

ในส่วนที่เป็นลักษณะปลายเปิด วิเคราะห์โดยการรวบรวมปัญหา นำเสนอในรูปแบบ ความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

2. การหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum fx = \text{ผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนที่กำหนดให้}$$

$$n = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}$$

3. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Diviation) ใช้สูตร
(ระครอง กรรณสูติ, 2525)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x^2 = ค่าคะแนนที่กำหนดให้ยกกำลังสอง

$\sum fx^2$ = ผลคูณระหว่างความถี่กับค่าคะแนนที่กำหนดให้ยกกำลังสอง

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย